

En formiddag nå i februar kom jeg ut fra Dromedar i Olav Trygvassonsgate og ble stående på hjørnet å vente på grønn mann. En hvit kassebil nærmet seg krysset, sakte nok til at jeg ser de to i førerhuset. Det er Mårit Aronsen og Per Christian Jorstad som er på transportoppdrag i kunstmuseet sin litt småsjabby kassebil. Per Christian smiler av noe Mårit sier. Idet de passerer leser jeg en gjenkjennelig tittel i sorte bokstaver på bilsiden.

Love Comes From the Most Unexpected Places, står det.

Den umiddelbare gleden over gjensynet med Dora Garcias tittel blir med meg videre den dagen. Det slår meg at det må være den fineste utstillingstittelen som har besøkt Trondheim Kunstmuseum.

Men det er ikke påminnelsen om Dora Garcias utstilling som griper meg først. Det er ordene, hvordan de treffe alene. Kunstkonteksten ordene ble brukt i er bare et vagt minne akkurat da.

Tenk om det er sånn at hver gang kunstmuseet sin kassebil kjører gjennom byen så står det et menneske igjen på et gatehjørne med et varmt sug i magen, sånn som jeg gjorde.

Gjensynet med Dora Garcia sin tittel i byen er derfor bli inngangen til min bekjennelse.

KORT PAUSE

Jeg så litt av Dora Garcia sin utstilling. Den var massiv. Videoarbeidene alene krevde flere timer i strekk. Jeg benyttet sjansen bare to ganger. Det angrer jeg på nå.

Men, kanskje var nettopp det Dora Garcia sin plan - at hver og én av oss kunne få merke dønningen etter utstillingen etterpå. Etter hun hadde reist fra byen. Og lenge etter verkene hennes forlot denne bygningen.

Hennes tittel, alene på frifot, i byen: *Love Comes From the Most Unexpected Places*. Tatt imot også av folk som kanskje aldri går inn døra på Trondheim kunstmuseum.

KORT PAUSE

Tenk om sånne øyeblikk ble en del av museets besøksstatistikk. At vi ikke bare samvittighetsfullt ble telt i skranken når vi kom. Men at vi, uansett hvor vi befant oss, ble registrert når noe datt ned i hodet vårt, og ble der lenge nok til vi skjønnte det hadde utspring fra salene her i kunstmuseet.

Da kunne jeg blitt telt i statistikken fra byen Victoria på Vancouver Island, der jeg sto i den praktfulle bygningen som huser Munro's Books – som er kåret til den tredje viktigste uavhengige bokhandel i verden, og der forfatteren Alice Munro sto bak disken en gang.

Der fant jeg ei bok av Adrian Paci, den albanske kunstneren som var her på kunstmuseet i 2014 med filmen *The Column*. Jeg husker ikke hvor mange ganger jeg gikk inn for å se filmen hans som ble vist i salen her, som var ombygd til en black-box.

Widescreen formatet fylte endeveggen. Å komme inn døra, rett fra gata og stå i den skiferbelagte foajeen og se inn på filmen, var like urovekkende hver gang. Og tiltrekkende. Adrian Paci sin film er en ordløs, poetisk lastebåt-reise fra Asia til Europa.

Og der i Victoria, på Vancouver Island – mellom hyllene på Munro's Books, sto jeg og tenkte på Adrian Paci sin film, i Trondheim Kunstmuseum.

KORT PAUSE

Om vi ser raust på det, har ikke Trondheim kunstmuseum alltid vært internasjonal og en del av verden der ute, i kraft av seg selv, som en menneskelig erfaring? Nettopp fordi bygningen og kunsten blir en del av alle oss som er innom. Og etterpå drar videre.

For meg er kunsten aldri uberørt av omgivelsene den står i. Å forsvinne inn i et verk, betyr ikke at det som er rundt blir uten mening. Den fine gjenklngen i denne bygningen kan legge seg som et lydbilde inntil kunsten, om man vil.

Klngen av egne skritt i salene her inne gjør meg stresset. Så jeg unngår sko som klakker. Det er en romstering inni meg som blir med ut herfra, nesten hver gang. Ut den tunge døra, ned trappa. Ut i gata. Ut i byen.

Når jeg i en samtale kan si at kunsten ikke er svaret alene, så kan det høres ut som jeg ikke tror på kunsten sin virkning i kraft av seg selv. Men det jeg prøver å si er at det som skjer mellom kunstverket, bygningen, omgivelsene og meg, gjør det mer meningsfullt å være menneske.

LITT LENGRE PAUSE

Jeg forstår ikke hvordan vi kom dit at Y-Blokka skal rives. Jeg har vært tilhenger av det nye Munchmuseet fra starten av. Powerhouse her i byen tror jeg på.

Så det er ikke det at jeg bare henger fast i et gammelmodig blick på byen. Jeg er ikke fri for drømmer og visjoner selv om jeg er blitt glad i historie og det gamle. Jeg blir

frustrert når viktige steder og bygg som forklarer en by, defineres som passé og ubrukelig. Det fins kunnskap og ressurser til å ta vare på det vi vil. Alle byer trenger ikke bli lik i struktur. Og hvert fall ikke vise den samme kunsten. Norge er et lite land. Vi kan fint ta vare på kunstinstitusjonene her i byen og samtidig glede oss over det nye Nasjonalmuseet i Oslo. Det er vårt det også.

KORT PAUSE

En dag går det opp for Ann-Cathrin og meg at også –Trondheim Kunstmuseum – som vi har et evighetsforhold til, heller ikke er en selvfølge lenger. Jeg kan kjenne engstelsen over at Ann-Cathrin og jeg nå velger å gå inn i det også. Engasjere oss i et nytt sted. Nye folk. Et sted som kanskje allerede er forlatt i hodene til de som avgjør kunstmuseet sin skjebne. Åpne opp den døra der. Jeg har ikke lyst å bli en som kaver rundt i denne byen og maser om alt som gjøres feil.

Innimellom kjenner jeg på et mismot. Byen blir det den blir uansett. Uavhengig av oss. I 20 år har jeg jobbet som kunstner på steder, med mennesker og bygninger som på ulikt vis går gjennom en endring. Flere av disse stedene har mistet sin opprinnelige funksjon. Stedene Ann-Cathrin og jeg jobber med her i byen er veldig sårbare.

Og så trer kunstmuseet fram for oss. I kraft av seg selv.

KORT PAUSE

Jeg skjønner de som unngår trappa opp mot den tunge døra. Det kan være vanskelig å nærme seg denne bygninga.

Jeg liker å se Kunstmuseet fra gata. Ofte når jeg er på vei til et annet sted i byen, går jeg forbi bygningen. Burde gått oftere inn. Det er bra for meg å være her.

En utstillingsåpning kan være en prøvelse. Mest er det gode gjensyn med folk jeg ikke har sett på lenge. Men alle de halve setninger i avbrutte samtaler gjør meg fjern.

KORT PAUSE

Men jeg vil ikke vær likegyldig til hvordan jeg går inn og ut av en bygning fra 1930. Er det ikke synd å ta fra neste generasjon muligheten til de samme kroppslige erfaringene som vi får.

KORT PAUSE

Så jeg drømmer om at kunstmuseet blir her med nye saler – under bakken. Der nede drømmer jeg om en permanent blackbox for kunstfilm. Jeg drømme om en lounge på loftet under det ny-reparerte glasstaket. Hvor vi ligg på ryggen og høre på lydverk mens øynene hviler mot himmelen.

Andre drømme om kafe og ny inngang fra parken. I salen ved siden av står det nå en modell laget av arkitektstudenten Karine Lommerud, som vant konkurransen om den temporære sommerinngangen. Kanskje er det en liten smak vi får av fremtida, når inngangen åpner i sommer?

Jeg kjenner ikke detaljene i ønskene for kunstmuseet. Men jeg er blitt litt nervøs, for jeg kjenner på kulden som vil legge seg over fasaden i Bispegata, om den originale hovedinngangen skulle bli lagt øde. Hvem vet om bilene kjøre i Bispegata om noen tiår. Plutselig kan vi være tilbake til det rolige gatebildet fra 1930.

At man også må legge til rette for alle som vil komme inn, er en selvfølge. Det er ingenting galt med en pretensios hovedinngang. Bygd for å være nettopp det.

KORT PAUSE

På omvisningen med Jon Arild, stoppet vi i murtrappen nede i fyringskjelleren. Der henger ei smal hjemmesnekra hylla. Funksjonen hylla fikk en gang er ikke opplagt for meg nå. Men noen fant løsningen på et behov, og tok seg tid til å lage hylla.

Kunstmuseet er fylt av sånne menneskelige tenkte løsninger. Utført av folk før og nå. Historien ligger i veggene – sies det – men her på museet er det mer enn en slitt metafor.

Arkitekt Hofflund tegnet skjulte trapperom inni veggene som snarvei mellom etasjene. Kanskje skulle publikum skjermes fra synet av en vaktmesterfrakk i foajeen. Man hadde tross alt – for en stund – valgt å forlate den hverdagslige verden.

Hofflund tegnet også inn skjulte radiatorer i veggene. Det ga hulrom som ble til skjulte skap. Jon Arild åpner ei av skapdørene. Engangshansker er hastig vrent og slengt inn. Stresset før en åpning er gjenkjennelig. Ved siden av ligger et par pent sammenlagte gummihansker. Hanskene er mer enn bare ting – de er påminnelser om rytme og hendelser i kunstmuseet. Ei bømte hvitmaling står rett innenfor skapdøren, blir henta frem når små sår må flikkes på.

Flikking er kanskje et ord vi burde si med større ærbødighet. Det kan ligge mye omsorg i å flikke. Men flikking kan også vær kortsiktig fiksing som truer det som engang var grundig gjennomtenkt, helheten i et bygg.

KORT PAUSE

Når Jon Arild på vei opp trappa fra fyringskjelleren, stoppet for å se på den hjemmesnekra hylla, så sa han:

«Vi trenger jo ikke fjerne det som ikke er i veien».